

WYKAZ ZMIAN W SZCZEGÓŁOWYM OPISIE PRIORYTETÓW

PROGRAMU REGIONALNEGO NA LATA 2021-2027 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WARMII I MAZUR

W Szczegółowym opisie priorytetów programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur, przyjętym Uchwałą Nr 10/111/23/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 8 marca 2023 r. z późn. zm. wprowadza się następujące zmiany:

W Rozdziale I *Informacje na temat Priorytetów i Działań*:

1. W Priorytecie 1 *Gospodarka*:

a) W Działaniu 1.8 *Profesjonalizacja usług dla MŚP*:

- w akapicie: *Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis” zastępuje się pozycją w brzmieniu: „Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)”,
- w akapicie: *Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna*, usuwa się pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)”.

2. W Priorytecie 6 *Edukacja i kompetencje EFS+*:

a) W Działaniu 6.3 *Edukacja ogólnokształcąca*:

- w akapicie *Opis działania* usuwa się zdanie „Działania 1.1 i 1.5 realizowane będą obligatoryjnie w każdym projekcie. Pozostałe działania realizowane będą uzupełniająco”,
- w akapicie *Opis działania* w typie 2 projektów dodaje się zdanie „(Alokacja na typ 2: 1 171 111 EUR)”,
- w akapicie *Opis działania* dodaje się typ 3 „Projekt strategiczny Stowarzyszenia Warmińsko-Mazurskich Samorządów Pogranicza pn. „Młodzi Kreatywni” zakładający działania oparte na zasadzie partnerskiej współpracy i oddawaniu w ręce młodzieży jak najwięcej odpowiedzialności i procesów decyzyjnych zmierzających do rozwoju przedsiębiorczych predyspozycji (Alokacja na typ 3: 3 211 111 EUR).”
- w akapicie *Pomoc publiczna - unijna podstawa prawna* dodaje się podstawę prawną „Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)”,
- akapit *Minimalny wkład własny beneficjenta* o dotychczasowym brzmieniu „Typ 1 - 10 %, - Typ 2 - 15 %” otrzymuje brzmienie: „Typ 1 - 10 %, - Typ 2 i 3 - 15 %”.

3. W Priorytecie 7 Rynek pracy:

a) W Działaniu 7.8 *Integracja obywateli państw trzecich na rynku pracy*:

- w akapicie: *Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „*Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*”
zastępuje się pozycją w brzmieniu: „*Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)*”

4. W Priorytecie 8 Włączenie i integracja EFRR:

a) W Działaniu 8.1 *Infrastruktura społeczna*:

- w akapicie: *Opis działania*, Typ 3 o dotychczasowym brzmieniu: „*Wsparcie infrastruktury na potrzeby rozwoju mieszkalnictwa na rzecz włączenia społecznego powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej (tj. mieszkania o charakterze wspomagającym i chronionym, mieszkania wytchnieniowe)*, z wyłączeniem systemu pieczy zastępczej.”
otrzymuje brzmienie: „*Wsparcie infrastruktury na potrzeby rozwoju mieszkalnictwa na rzecz włączenia społecznego powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej (tj. mieszkania o charakterze wspomagającym i treningowym, mieszkania wytchnieniowe)*, z wyłączeniem systemu pieczy zastępczej.”
- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 7, zdanie o dotychczasowym brzmieniu: „*Inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze wspomagającym i chronionym) nie mogą być zlokalizowane na obszarach słabo skomunikowanych czy obszarach, na których występuje kumulacja problemów społecznych i odizolowanych od społeczności lokalnej.*”
otrzymuje brzmienie: „*Inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze wspomagającym i treningowym) nie mogą być zlokalizowane na obszarach słabo skomunikowanych czy obszarach, na których występuje kumulacja problemów społecznych i odizolowanych od społeczności lokalnej.*”
- w akapicie: *Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „*Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*”
zastępuje się pozycją w brzmieniu: „*Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)*”
- w akapicie: *Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna*, usuwa się pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „*Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r.*

w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)”

- w akapicie: *Słowa kluczowe*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu:

„mieszkania_chronione”

zastępuje się pozycją w brzmieniu:

„mieszkania_treningowe”

b) W Działaniu 8.2 Infrastruktura systemu pieczy zastępczej:

- w akapicie: : *Opis działania*, Typ projektu, pkt b) o dotychczasowym brzmieniu:

„inwestycje na potrzeby rozwoju mieszkalnictwa na rzecz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej (tj. mieszkania o charakterze chronionym i wspomagany).”

otrzymuje brzmienie:

„inwestycje na potrzeby rozwoju mieszkalnictwa na rzecz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej (tj. mieszkania o charakterze treningowym i wspomagany).”

- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 6, zdanie o dotychczasowym brzmieniu:

„Inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze wspomagany i chronionym) nie mogą być zlokalizowane na obszarach słabo skomunikowanych czy obszarach, na których występuje kumulacja problemów społecznych i odizolowanych od społeczności lokalnej.”

otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze wspomagany i treningowym) nie mogą być zlokalizowane na obszarach słabo skomunikowanych czy obszarach, na których występuje kumulacja problemów społecznych i odizolowanych od społeczności lokalnej.”

- w akapicie: *Słowa kluczowe*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu:

„mieszkania_chronione”

zastępuje się pozycją w brzmieniu:

„mieszkania_treningowe”

5. W Priorytecie 9 Włączenie i integracja EFS+:

a) W Działaniu 9.4 Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu:

- w akapicie: *Opis działania* otrzymuje brzmienie:

„Typ projektu:

Integracja i zwiększenie dostępności oraz jakości usług społecznych kierowanych do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów.

Zakres wsparcia obejmuje w szczególności:

a) rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki, jak np. usługi asystenckie, opiekuńcze, specjalistyczne i inne usługi opiekuńcze, oraz innych form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania;

- b) szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji;
- c) wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- d) wsparcie tworzenia i/lub funkcjonowania usług społecznych w społeczności lokalnej w formule deinstytucjonalizacji, w tym centrów usług społecznych;
- e) poprawa dostępności usług i rozwój oferty wsparcia dziennego skierowanych do seniorów;
- f) rozwój usług teleopieki (jako elementu wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usługi opiekuńczej);
- g) wspieranie działań w zakresie wzmacniania więzi i integracji międzypokoleniowej, w tym promujących ideę wolontariatu;
- h) upowszechnianie transportu indywidualnego typu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności (jako część projektów wspierających);
- i) wsparcie tworzenia i/lub funkcjonowania mieszkalnictwa o charakterze wspomaganym i treningowym oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe, dostosowanego do potrzeb osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (m.in. osób starszych, osób z niepełnosprawnościami);
- j) inne działania wspierające proces deinstytucjonalizacji usług, m.in. wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych oraz wsparcie działań, które zapobiegają bądź umieszczaniu osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych długoterminowych.

Katalog jest otwarty, co oznacza, że dobór działań następuje w zależności od zdiagnozowanych przez beneficjenta problemów i potrzeb grup docelowych w świadczeniu usług społecznych na obszarze realizacji projektu (z uwzględnieniem specyfiki wewnątrzregionalnej).

Preferowane będą projekty:

- partnerskie, w szczególności w partnerstwie wielosektorowym (np. realizowane przez administrację publiczną i PES).

Podstawowe warunki wsparcia:

1. Przedsięwzięcia realizowane w tym obszarze będą zgodne z:

- a) Strategią Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021–2030 (z perspektywą do 2035 r.);
- b) Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023- 2025 (oraz jego aktualizacją);
- c) Wytycznymi dot. realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027;
- d) Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030.

2. Wsparcie odbywa się zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji usług (zdefiniowaną w Wytycznych dot. realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027) i zakłada zwiększenie dostępności i jakości usług dla osób wykluczonych z dostępu do usług, w szczególności dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (m.in. z powodu wieku, niepełnosprawności czy długotrwałej choroby) oraz ich opiekunów, pozwalające

tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób (adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb).

3. Usługi na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, są dostosowane do indywidualnych potrzeb tych osób, w tym dostosowane do ich osobistych preferencji lub rodzaju niepełnosprawności.

4. Preferowane do wsparcia będą osoby:

a) o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności

b) z niepełnosprawnością sprzężoną, osoby z chorobami psychicznymi, osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD10);

c) korzystające z programu FE PŻ 2021-2027;

d) zamieszkujące samotnie.

5. Wsparcie z zakresu usług społecznych dot. wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej (z wyjątkiem opieki wytchnieniowej, która może być realizowana w większych niż 8 osobowe placówkach (zgodnie z zapisami podrozdziału 4.3, pkt 11 Wytycznych EFS+)).

6. W projektach nie jest wspierana opieka instytucjonalna (nie są tworzone nowe miejsca ani wspierane istniejące miejsca opieki w placówkach świadczących opiekę instytucjonalną). Uzupełniająco dopuszcza się możliwość sfinansowania podmiotom prowadzącym opiekę instytucjonalną działań mających na celu deinstytucjonalizację usług, tj. pozwalających na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej, w takim zakresie w jakim przyczyni się to do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej, w tym realizację opieki wytchnieniowej w formie krótkookresowego pobytu (zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027). Wsparcie musi zapewniać odbiorcom tych usług możliwość niezależnego życia i włączenia społecznego zgodnie z art. 19 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, Komentarzem ogólnym nr 5 do tej Konwencji i Uwagami Podsumowującymi Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ. W przypadku otwierania się DPS stosowane są zasady określone w załączniku nr 2 do Wytycznych EFS+.

7. Warunkiem wsparcia dla usług opiekuńczych lub asystenckich jest zwiększanie liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej (nie dotyczy wsparcia dla usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunów faktycznych, wsparcia realizowanego przez CUS, wsparcia realizowanego uprzednio w ramach programów rządowych).

8. Elementem projektu może być wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, np. teleopieki, systemów przywoławczych, pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usługi opiekuńczej.

9. Działania związane z tworzeniem i wsparciem CUS realizowane są zgodnie z ustawą z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. W przypadku wsparcia CUS utworzonych w PO WER zapewnia się, że nie nastąpi podwójne finansowanie wydatków.

10. W zakresie wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu możliwa będzie realizacja m.in. opieki wytchnieniowej, poradnictwa, kształcenia.

11. Wspierana będzie organizacja nowych i rozwój istniejących form wsparcia dziennego dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

12. Wsparcie dla mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach, przy czym wsparcie usług w ramach istniejących mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych lub mieszkań z usługami/ze wsparciem jest możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług lub w przypadku mieszkań treningowych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem o charakterze treningowym, objęcia nowych osób, które dotychczas nie korzystały ze wsparcia. W przypadku mieszkań treningowych i wspomaganych jest stosowany standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

13. Możliwe będzie szkolenie kadry na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej (podnoszenie kompetencji i kwalifikacji na podstawie zdiagnozowanych potrzeb, jako uzupełnienie projektów z zakresu rozwoju usług w społeczności lokalnej), przy czym działania nie mogą powielać wsparcia realizowanego ze środków publicznych na poziomie krajowym w ramach programu FERS 2021-2027.

14. Ze środków EFS+ nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.

15. Możliwa będzie realizacja projektów powiązanych z działaniami rewitalizacyjnymi realizowanymi w ramach CP5.

16. W przypadku realizacji wsparcia w postaci usług sąsiedzkich zapewnia się zgodność z zasadami określonymi w art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Uczestnicy projektów:

- osoby wykluczone z dostępu do usług, w szczególności potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (tj. starsze, z problemami zdrowia psychicznego, z niepełnosprawnościami, przewlekłe i ciężko chore) oraz opiekunowie/rodziny sprawujące opiekę nad osobami wymagającymi wsparcia, mieszkające poza MOF Olsztyna (zgodnie ze Strategią ZIT MOF Olsztyn) oraz mieszkające poza MOF Elbląga (zgodnie ze Strategią ZIT MOF Elbląga),
- otoczenie (o ile jego udział będzie niezbędny dla skutecznego wsparcia podstawowej grupy docelowej),
- kadry jednostek pomocowych.

Beneficjenci projektów:

- wszystkie podmioty działające na podstawie zapisów statutowych lub innych dokumentów (np. KRS, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej) w sferze pomocy i integracji społecznej, wsparcia rodziny, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych lub rynku pracy, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),
- instytucje kultury posiadające osobowość prawną (np. Gminny Ośrodek Kultury).

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Ogłaszająca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w kryteriach wyboru projektu oraz w Regulaminie wyboru projektów (w zakresie typu projektu)."

- w akapicie: *Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu: „Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis)” zastępuje się pozycją w brzmieniu: „Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)”
- w akapicie: *Słowa kluczowe*, usuwa się pozycje: „mieszkania_chronione” oraz „mieszkania_wspierane”

c) W Działaniu 9.7 Usługi społeczne na rzecz rodzin i osób w kryzysie bezdomności:

- w akapicie: *Opis działania*, Typ projektu, pkt c) o dotychczasowym brzmieniu: „usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie oraz w zakresie kompleksowej pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem (i ich rodzinom);” otrzymuje brzmienie: „usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy domowej oraz w zakresie kompleksowej pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem (i ich rodzinom);”
- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 1, ppkt c) o dotychczasowym brzmieniu: „Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji;” otrzymuje brzmienie: „Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025 (oraz jego aktualizacją);”
- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 4 o dotychczasowym brzmieniu: „W projektach nie jest wspierana opieka instytucjonalna (nie są tworzone nowe miejsca ani wspierane istniejące miejsca opieki w placówkach świadczących opiekę instytucjonalną). Uzupełniająco dopuszcza się możliwość sfinansowania podmiotom prowadzącym opiekę instytucjonalną działań mających na celu deinstytucjonalizację usług, tj. pozwalających na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej. Wsparcie to musi zapewniać odbiorcom możliwość niezależnego życia i włączenia społecznego zgodnie z art. 19 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, Komentarzem ogólnym nr 5 do tej Konwencji i Uwagami Podsumowującymi Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ. Rozwijanie usług środowiskowych realizowanych przez personel całodobowych placówek opiekuńczych musi wynikać z lokalnej analizy potrzeb, a także nie może polegać na rozwijaniu i finansowaniu usług opieki prowadzonych w formie instytucjonalnej.” otrzymuje brzmienie: „W projektach nie jest wspierana opieka instytucjonalna (nie są tworzone nowe miejsca ani wspierane istniejące miejsca opieki w placówkach świadczących opiekę instytucjonalną). Uzupełniająco dopuszcza się możliwość sfinansowania podmiotom prowadzącym opiekę instytucjonalną działań mających na celu deinstytucjonalizację usług, tj. pozwalających na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej, w takim zakresie

w jakim przyczyni się to do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej (zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027). Wsparcie to musi zapewniać odbiorcom możliwość niezależnego życia i włączenia społecznego zgodnie z art. 19 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, Komentarzem ogólnym nr 5 do tej Konwencji i Uwagami Podsumowującymi Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ.”

- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 8 o dotychczasowym brzmieniu:
„Usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem (i ich rodzinom) oraz interwencji kryzysowej obejmować mogą m.in. ułatwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i usług terapeutycznych dla ofiar oraz sprawców przemocy (programy korekcyjno-edukacyjne), rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji, w tym tworzenie i rozwój ośrodków oraz punktów interwencji kryzysowej oraz organizowanie dla rodzin spotkań i grup wsparcia lub grup samopomocowych.”

otrzymuje brzmienie:

„Usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy domowej, kompleksowej pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem (i ich rodzinom) oraz interwencji kryzysowej obejmować mogą m.in. ułatwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i usług terapeutycznych dla ofiar oraz sprawców przemocy (programy korekcyjno-edukacyjne), rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji, w tym tworzenie i rozwój ośrodków oraz punktów interwencji kryzysowej oraz organizowanie dla rodzin spotkań i grup wsparcia lub grup samopomocowych.”

- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 10 o dotychczasowym brzmieniu:
„Wsparcie dla mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych obejmuje tworzenie miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach, przy czym wsparcie istniejących mieszkań chronionych lub wspomaganych jest możliwe pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług. Wspierane mogą być również inne rozwiązania łączące wsparcie społeczne i mieszkaniowe (mieszkania z usługami/ze wsparciem). Zapewnia się, że w przypadku mieszkań:

a) chronionych – jest stosowany standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy;

b) wspomaganych oraz innych mieszkań z usługami/ze wsparciem – mieszkania te spełniają definicję usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz standardy określone w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.”

otrzymuje brzmienie:

„Wsparcie dla mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach, przy czym wsparcie usług w ramach istniejących mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych lub mieszkań z usługami/ze wsparciem jest możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia liczby

miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług lub w przypadku mieszkań treningowych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem o charakterze treningowym, objęcia nowych osób, które dotychczas nie korzystały ze wsparcia. W przypadku mieszkań treningowych i wspomaganych jest stosowany standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.”

- w akapicie: *Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna*, pozycję o dotychczasowym brzmieniu: *„Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis)”* zastępuje się pozycją w brzmieniu: *„Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)”*
- w akapicie: *Słowa kluczowe*, usuwa się pozycje: *„mieszkania_chronione”* oraz *„mieszkania_wspierane”*

d) W Działaniu 9.9 System pieczy zastępczej:

- w akapicie: *Opis działania*, Typ projektu, pkt i) o dotychczasowym brzmieniu: *„wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą i inne instytucje całodobowe, z uwzględnieniem sytuacji problemowej, w tym wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych i wspomaganych dla osób usamodzielnianych;”* otrzymuje brzmienie: *„wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą i inne instytucje całodobowe, z uwzględnieniem sytuacji problemowej, w tym wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań treningowych i wspomaganych dla osób usamodzielnianych;”*
- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 1, ppkt c) o dotychczasowym brzmieniu: *„Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji;”* otrzymuje brzmienie: *„Warmińsko-Mazurskim Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025 (oraz jego aktualizacją);”*
- w akapicie: *Opis działania*, Podstawowe warunki wsparcia, pkt 7 o dotychczasowym brzmieniu: *„Wsparcie dla mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach, przy czym wsparcie istniejących mieszkań chronionych lub wspomaganych jest możliwe pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług. Wspierane mogą być również inne rozwiązania łączące wsparcie społeczne i mieszkaniowe (mieszkania z usługami/ze wsparciem). Zapewnia się, że w przypadku mieszkań:*
 - a) *chronionych – jest stosowany standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy;*
 - b) *wspomaganych oraz innych mieszkań z usługami/ze wsparciem – mieszkania te spełniają definicję usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz standardy określone*

w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.”

otrzymuje brzmienie:

„Wsparcie dla mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach, przy czym wsparcie usług w ramach istniejących mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych lub mieszkań z usługami/ze wsparciem jest możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług lub w przypadku mieszkań treningowych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem o charakterze treningowym, objęcia nowych osób, które dotychczas nie korzystały ze wsparcia. W przypadku mieszkań treningowych i wspomaganych jest stosowany standard dotyczący tej formy pomocy wynikający z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.”

- w akapicie: Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna, pozycję o dotychczasowym brzmieniu:
„Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis)”
zastępuje się pozycją w brzmieniu:
„Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)”
- w akapicie: Słowa kluczowe, usuwa się pozycję: „mieszkania_chronione”